

Škoda vsak četnik in velja s
veliko vred ali v Mariboru a
prijatelj na dom za celo leto
K. pol leta 20 K. za četri leta
K. izven Jugoslavije 50 K.
K. pošlje na upravo
"Slovenskega Gospodarja"
v Mariboru, Koroska cesta št. 5.
L. se dopisuje do odpovedi.
K. plačuje naprej.
— Telefon št. 220. —

SLOVENSKI GOSPODAR

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

Ljudje „Kotol. takovnega društva“
dobivajo list brez posebne
ročnine. — Uredništvo: Koroska
cesta št. 5. Rokopisi se ne vrnejo.
Upravištvu sprejema naročila
inseratov in reklamacije. Čas
inzeratov po dogovoru. Za vsa
krajna oglasa primeren popust.
Nezaprite reklamacije se pošiljajo
presto.
— Telefon št. 220. —

13. števil.

Maribor, dne 31. marca 1921.

55. letnik.

Pazite, za Vaš in Vaših otrok obstanek gre!

Naše ljudstvo pri volitvah v konstituantno ni popolnoma razumelo našega klica in se ni zavedalo strašnih posledic, ki nastanejo iz napačnih volitev. Sedaj ljudstvo čuti le še prve posledice teh volitev na svoji lastni koži, a hujše še pride, ako ne boste razumeli našega klica.

Zopet je prilika, da ljudstvo jasno in razločno pove in pokaže svoje pošteno mišljenje. Spet bodo sicer politično ovinkarili in spletkarili, toda upanje imamo, da se po dosežanju izkušenj ljudje po ogromni večini ne bodo dali oslepariti. Če pa se bodo, potem so si svoje nesreče, svojih bridkosti in težav sami krivi in jim ni pomagati.

Berite, premislite in sodite!

Sedaj se občinske volitve izvršijo tudi pri nas, ko so jih imeli že Albanci, Makedonci, Srbi, Hrvati, sploh — vsi, samo zavedni in prosvitljeni naši slovenski kraji ne, ker so se naši demokrati ali liberalci volitev bali ter so jih zavlačevali, da so odpravili od seljave ljudstvo in lažje podpirali verižnike ter pustili gospodariti svojim laži-demokratskim doktorjem.

Marsikdo misli sedaj: čaka, sedaj bom pri občinskih volitvah zasolil, in za upravo tistih par sto ali par tisoč kron pri občinskem gospodarstvu gre, pa se silno moti. Vse to je malenkost nasproti glavnemu in to je: 1. Ali bočete sedajni nered in nejasnost pri davkarjih? 2. Hočete visoko in krivično osebno dohodnino za Slovenijo? 3. Hočete visoke carine in žitnine? 4. Hočete, da Vi vse plačujete, drugi pa Vam gospodarijo z Vašimi žulji? 5. Hočete podpreti verižnike in centraliste? Ako hočete vse to in še sto in sto drugih stvari — n. p. tudi to, da služijo naši sinovi v Makedoniji in v Albaniji — potem le volite vse stranke, ki so za centralizem. Ako pa hočete, da bo ljudstvo samo, da boste Vi sami odločevali, sami s svojim trudom in delom gospodarili in si po svojih potrebah in po svojih načelih uredili vse, potem se morate zjeffiniti in voliti samo eno stranko: našo Slovensko ljudsko stranko, odnošno v njej združene kmete, obrtnike in delavce.

Jasen in glasen opomin morajo biti Vaše volitve sedajni vladi v Ljubljani in v Beogradu, da se Vi gospodarsko ubiti ne pustite! Pošteno in pravično naj vsak svoj kruh zasluži, in zavzva: vsi stanovi, vsa plemena, vse pokrajine. Mi se nečemo mešati v

gospodarstvo drugih, oni naj se ne mešajo v naše! Borili smo se proti nadoblasti Nemcev, borili se bomo zopet, ako treba, ker nečemo biti podložni, temveč enakopravni bratje. A bratstvo pa ni, ako eden drugega jezdi politično in gospodarsko.

Kdo je kriv sedanjih razmer?

V prvi vrsti so krivi sedanjih razmer demokratje ali liberalci in samostojni poslanci.

O liberalcih ni treba izgubljati besede, saj jih poznate po njihovih dejanjih. Ovinkarji in hinavci so, ki so politično osleparili ljudstvo za pravo državljansko svobodo in se naslanjajo na milijonarje in verižnike. Vsi njihovi finančni ministri: Veljkovič, Stojanovič in Kumanudi le varujejo bankarske milijonarje, izsesavajo pa naše ljudstvo. Dr. Kukovec jim je pri tem početju prvi vneti ministrant.

Veliko več jasnosti je treba o samostojnejih in to smo sedaj dobili. Poslušajte, kaj pravijo o samostojnih poslancih in o stranki sami srbski kmetje, s katerimi so bili oni skupaj!

Vsi veste, kako so se samostojni hvalili, da bodo skupaj s srbskimi kmeti. Toda ti so jim bili ljudje prepoštene kmetijske politike, zato so jih zapustili in se bratijo z laži-demokratskimi verižniki. Kakor Ezav so prodali za skledo leče ti Zerjavovi politični otroci vse ljudske naše koristi. Kakor Judež za srebrnike so oni za ministrske stolčke in kapitalistične interese prodali vse beograjskemu centralizmu in vsem zlim njegovim gospodarskim in posebej davčnim posledicam.

Kaj pravijo srbski kmetje poslanci?

Srbski kmetje poslanci, ki so bili dosedaj z našimi samostojnimi skupaj in poznajo njihove misli in njihovo dosedanje delo, pravijo:

„Samostojni so čisto navadni zapeljivci slovenskega kmetijskega ljudstva.“ Dalje pravijo po svojem predsedniku Avramoviču: „To so pravi sovražniki kmetijskih naprav in čisto navadni profitmaherji in njih delovanje v Beogradu jih je vodilo v vedno nove grehe in zločine proti kmetiskim interesom.“ Samostojni so predstavniki veleposestnikov in kapitalistov, njihovo vedenje kaže, da nimajo poštenega namena prilagoditi se resničnemu kmetiskemu programu, temveč so stranka za obrambo veleposestev v Sloveniji in za pridobivanje velikih do-

bičkov v zvezi s svojimi finančnimi pokrovitelji (liberalci) in so v stalni zvezi z demokratskim klubom. Duševni vodja in glavni krivec in spletkar pa je dr. Vošnjak. Predsednik Avramovič pravi dobesedno še sledeče: Postopanje samostojnežev je postopanje navadnih špekulantov, verižnikov in uzurpatorjev. Jaz mislim, da je to klika, ki se je vrgla kakor panter (divja zver) na tilnik slovenskega kmeta in sedaj je prva dolžnost vseh onih, ki imajo pred očmi res le koristi malega kmetijskega posestnika, ne pa koristi svoje osebne ambicije ali svojih globokih žepov, da slovenske kmete reši iz rok teh ljudi.“

To niso naše besede, to je sodba freznih kmetijskih politikov, ki so v enem klubu s samostojnimi poslanci živeli. Ali ni vse do pičice tako, kakor je že pred volitvami pisal „Slovenski Gospodar“? Ljudstvo, pomisli, ali ti nismo že tedaj povedali bridke resnice? Spominjamo se, da je bivši poslanec prof. Ivan Vesensjak že v drugi polovici leta 1919 in začetkom leta 1920 na shodih, posebno še v Ptuj, in poslanec dr. Hohnjec na raznih drugih krajih jasno povedal, kaj bo prišlo!

Ne dajte se zopet prevariti in oslepariti! Volite v občinske odbore same odločne moze poštenjake, vnete za javni blagor, pa tudi sposobne, da bodo imeli povsod korajžo in sposobnost povedati, kar zahtevajo Vaše koristi! — Zadnja, 12. ura bije, zato na branik za krščansko resnico in staro kmetisko pravdo! Volitve naj bodo po vsaki občini jasen protest proti sedajni vladi in njenim nakanam. Na plan, krščanski možje! V bran svojih načel za ozdravljenje države in cele človeške družbe na temelju krščanskega svetovnega naziranja in poštenega sporazuma.

Zahtevamo davčne knjižice!

V tej zadevi je poslanec dr. Josip Hohnjec dne 26. marca stavil na finančnega ministra to-le interpelacijo:

Davčna bremena, navaljena na ramena delavnih slojev, rastejo ne le samo od leta do leta, marveč od meseca do meseca. Kmet, obrtnik in delavec v naših pokrajinah opazuje s težko pritaženo nevoljo in z nekako grozo to strašno porast izplačil, s katerimi njegovi dohodki ne stojijo v pravem razmerju. Ali zadolžiti posেষ্টvo, ali pa ga prodati ter po širokem svetu iskati zaslužka: taka bodočnost se

prav mnogoteremu našemu kmetu pod ogromnim pritiskom zaporedoma naraščajočih davčnih bremen obeta že v najbližjem času.

Mučno vpliva na slovenskega našega kmeta zavesti, da so davčna bremena v naši državi nesorazmerno in nepravično razdeljena. Greh je zoper socialno pravičnost, ako se na gospodarsko šibke in slabe navaljujejo takšna bremena, da pod njihovo težo omahujejo in padajo, dočim se velekapital, ki ima prevlast v industriji in zlasti v naši trgovini, zna pod zaščito vodilnih krogov v naši državi vedno obraniti najhujšega pritiska. Protiivno je tudi ne samo socialni pravičnosti, marveč tudi državni ideji, ako so davki neednako razdeljeni po raznih delih naše države, da morajo nekatere pokrajine plačevati sorazmerno veliko več davka kakor druge. Sloveniji je vsaj na tem polju prisojeno prvenstvo. Bati se je, da bodo tisti državni oblastniki, ki se tako radi širokoustijo o enakopravnosti kot trdnj podlagi naše države, napram zahtevi o enakopravnosti v vprašanju davkov še dolgo ohranili gluha ušesa.

Našega kmeta tudi jako muči tista negotovost, ki je v slovenski pokrajini zadnji čas zavladala glede na predpis in odplačevanje davkov. Vseposvodi se kmetje pritožujejo, da nimajo nobenega pregleda, ali so že poplačali vse davke, ali ne, in koliko še znašajo ti davčni zaostanki za kako leto. Ne po lastni krivdi, marveč vsled krivde davčne oblasti morajo plačevati velike opominjevalne stroške. Poleg zamudnih obresti, ki znašajo 4%, morajo še plačati ogromne opominjevalne pristojbine, ki znašajo 4 K od vsake 100 K davčnega zaostanka. Dočim so opominjevalni stroški prej znašali le večjemu kaki 2 K, danes znašajo na stotine in tisoče K. Kmet, ki je vplačal velike svoto denarja za razne davke, je sedaj trdno prepričan, da je zadostil svoji davčni obveznosti za določeno leto. Naenkrat pa dobi od davčne oblasti opomin, ki zahteva nova ogromna vplačila in obenem še velike opominjevalne stroške, ker ni pravočasno plačal davke.

Tako se javnost vedno znova razburja in ljudstva se polasča vedno večja nezaupnost napram finančni oblasti. Ljudje stojijo povsod pod vplivom splošnega občutja, da so popolnoma izdani samovoljnosti davčnih oblasti, ki tega nereda ne odpravijo, marveč se ga poslužujejo kot sredstva za svoje fiskalne nagone.

Zato naši davkoplačevalci odločno zahtevajo od finančne oblasti, da napravi v Sloveniji red v zadevi dav-

boj! — Ni bilo meseca, da bi ti ne bil podaril srebrnega groša! — In glej, daleč sem prišel — vsi so me zapustili! — Jim, prijatelj, ali bi mi prinesel — majhen kozarček — čisto majhen kozarček ruma? — Jeli dragi prijatelj?

„Zdravnik je —“, sem začel.

„Zdravniki so vsi čenče!“ mi je segel v besedo in s slabotnim glasom, pa jedrnat zaklel. „In tale vaš zdravnik, kaj ve on o pomorskih? — V deželah sem bil, kjer je vroče, kakor v peči, ti pravim, tovariši so cepali, kakor muhe, od rumene mrzlice: bil sem v deželah, kjer se je zemlja kar zibala od potresov kakor morje — kaj ve vaš zdravnik o takih krajih — in jaz sem živel od ruma, rečem ti, od ruma sem živel! Rum mi je bil jed in pijača, mož in žena mi je bil in če ne dobim takoj sedajle kozarček ruma — bom obležal, kakor stara barka brez vetra na obrežju in moja kri bo prišla nad tebe, Jim, in nad tistega čenčastega dohtarja!“

Tako je zabavljaj in ternal s prosečim glasom.

(Dalje prihodi.)

Zaklad na otoku.

iz angleškega prevedel Paulus.

(Dalje.)

„Gospa, pojdite gori k vašemu možu, pa mu, če le mogoče, prav ničesar ne povejte. Jaz moram pa poskusiti, da rešim temu človeku njegovo ubogo, ničvredno življenje. Jim, vi pa pojdite po skledo!“

Ko sem se vrnil s skledo, je bil kapitanov rokav že odvihlan in njegova mišičasta roka razgaljena. V kožo je bilo z iglo in modro barvo vbodelo: „Obilo sreče!“, „Bill Bones“ in njegova ljubezen! in gori ob ramenu so bile s samimi vbodljaji zarisane — vislice in človek, obešen nanje.

„Preroška slika!“ je dejal zdravnik ter pokazal na moža in na vislice. „Sedaj pa, prijatelj Bill Bones, bomo pogledali, kako barvo ima vaša kri! Jim, ali se bojite krvi?“

„Ne!“

„Dobro torej! Držite skledo!“

Vzel je puščico in odprl kapitanu žilo.

* Izgovori: Bonnz.

Mnogo krvi je izteklo, preden je bolnik odprl oči in pogledal megleno krog sebe.

Najprvo je spoznal zdravnika in ježno je namrščil obrvi. Potem je zagledal mene in oči so mu zrle prijazneje. Namah pa je izpremenil barvo, skušal je vstati in kriknul je:

„Kje je „Črni Pes“?“

„Tu ni nobenega, črnega psa“, je odvrnil zdravnik, „razen onega, ki tišči vas za vrat! Rum ste pili, zadela vas je kap, prav kakor sem vas svaril, in ravnokar sem vas potegnil nazaj iz groba, četudi proti svoji volji. In sedaj, Bill Bones —“

„To ni moje ime!“ mu je segel v besedo.

„Mi je vseeno!“ ga je zavrnil naš zdravnik. „Pomorski rokovnjač, ki ga prav dobro poznam, se tako imenuje, in jaz vas tako kličem, ker je najkrajše! Kar vam imam povedati, je pa tole: Eden kozarec ruma vas še ne bo ubil, toda če izpijete enega, boste izpili še drugega in tretjega in jaz stavim svojo lasušo, ako se rumu popolnoma ne odpoveste, boste umrli. Razumete, umrli boste in odšli k svojim dedom, kakor svetopisemski mož! —

Sedaj pa se malo potrudite, pomagali vam bomo, da pridete v posteljo.“

Z velikim trudom smo ga vsi trije spravili po stopnicah in položili na njegovo posteljo. Glava mu je padla na blazino, kakor bi že spet omedleval.

„Torej zapomnite si!“ mu je še zabčeval. „Moja vest je čista! Povedal sem vam svoje mnenje! Beseda rum je smrť za vas!“

Odšel je, pogledal k mojemu očetu in potegnil mene za seboj.

„Ni še sile“, mi je dejal, ko so se zaprli vrata za nama. „Puščal sem mu krvi dovolj, da bo imel mir za nekaj časa. Naj ostane vsaj teden dni v postelji, to bo dobro zanj in tudi za vas. Če ga pa zopet zadene kap — je po njem!“

III.

Popoldan sem stopil h kapitanu s hladilno pijačo in zdravili. Ležal je, kakor smo ga pustili, le glava mu je bila nekoliko višje. Slab je bil in zelo razburjen.

„Jim“, je rekel, „ti si edini človek v tej-le hiši, ki je še nekaj vreden — in ti veš, da sem bil vedno dober s te-

Kov, njih predpisa in odplačila. Davkoplačevalci morajo vnaprej in pravopasno znati, kaj in koliko morajo plačati davkov. Vnaprej in natančno se mora določiti, koliko jim bo treba plačati tega in onega davka (zemljiškega, hišnega, osebnodohodninskega itd.), koliko teh in drugih doklad. Radi tega naši davkoplačevalci zlasti še iz kmetijskih krogov nujno zahtevajo, da se jim zopet da davčna knjižica, kjer bo podrobno in natanko določeno, koliko je treba plačati posrednih davkov, in koliko in katerih doklad, in kjer bodo tudi naznanjeni roki, v katerih zapade kak davek. Te knjižice bodo tudi služile kot najboljše dokazilo za plačana davka; sedanji odrezki položnic so namreč nezadostno dokazilo, ker ni natančno izraženo, kaj se je pravzaprav plačalo, in ker se lahko izgubijo.

Vprašam gospođa finančnega ministra:

Ali je voljan odrediti, da se v Sloveniji takoj vpeljejo davčne knjižice?

„Slovenski Gospodar“ pred poroto.

Najhuje sovražijo samostojneži in liberalci „Slovenskega Gospodarja“, ker odkriva ljudstvu vso goljufijo in sleparijo, ki jo uganjata samostojna in liberalna stranka v Beogradu v viadi in v domovini. „Gospodar“ se kot star branitelj ljudstva in borec proti krivici prav nič ne straši če raditega frčijo samostojni in liberalni sršeni okrog njega. Odkar obstoji Jugoslavija vlagajo nasprotniki proti „Gospodarju“ tožbo za tožbo. Na ta način bi ga radi ugonobili. Pa nima jo sreče. Meseca decembra 1920 je vložil veliki liberalce pred Bogom in ljudmi znani advokat dr. Gorišek iz St. Lenarta kot zastopnik „samostojneža“ Feliksa Koemuta od Sv. Barbare v Slov. gor. tožbo radi razžaljenja zoper varnost časti proti tedanjemu odgovornemu uredniku Franjo Zebotu. Zakaj ga je tožil? Dne 21. novembra 1920 je sklical kmet in kandidat Slovenske ljudske stranke g. Ivan Roškar, sedanji poslanec, volilni shod pri Sv. Barbari. Na ta shod so prišli v večjem številu plačani in pijani rogovileži „Samostojne“ iz domače in sosednjih župnij z namenom, da shod razbijejo. Namera se jim je posrečila. Naši so potem šli v drugo hišo, kjer so mirno zborovali. V „Slov. Gospodarju“ dne 24. novembra je nato izšel dopis, kateri opisuje surovost samostojnih divjakov pri Sv. Barbari. V dopisu je bil stavek, ki pravi, da se je po surovosti posebno odlikoval neki Koemut. Prizadetega se je čutil posestniški sin Feliks Koemut iz Zimice.

V soboto dne 12. marca je bila razpisana prva obravnava pred mariborsko poroto. A tistokrat je Koemutov zastopnik, liberalni advokat doktor Gorišek zbežnil pred izidom s tem, da je predlagal kolovodjo razbičev Bratiča in nekega Ribiča za prič. Sodni dvor je ugodil Goriškemu predlogu in obravnava se je tedaj preložila. Na Veliki petek, 25. marca popoldne ob 4. uri se je obravnava nadaljevala.

Obtoženi Zebot, vprašam, ali se čuti krivega, odgovori: „Ne!“ Sploh pa ne smatra objavljenega dopisa z ozirom na divjanje samostojnih divjakov na zborovanju za žaljivega. Zasišani ste bili priči Bratič in Ribič, ki bi naj dokazale, da je v „Gospodarjevem“ dopisu označeni Koemut res mišljen Feliks Koemut. Na to sta govorila Koemutov zastopnik dr. Gorišek in Zebotov zagovornik dr. Leskovar. Koemutovemu govorniku se je videlo, da mu besede ne gredo prav nič od srca. Morda je na to vplival v večji meri Veliki petek ali kaj drugega? Kratko rečeno: Mislili smo, da je v Koemutovem govorniku zakopanih več še nedvignjenih talentov.

Zebotov zagovornik dr. Leskovar je govoril kratko in mirno. Rek: je med drugim: Če bi mi živeli v urejeni državi, kar pa še žaližov ni, bi morali sedeti na tej zatožni klopi ne današnji obtoženec, ampak oni rogovileži, ki so divjali na Roškarjevem zborovanju. Bratci in Ribič bi morali biti na zatožni klopi.

Porotniki odidejo v svojo posvetovalnico. Posvetovali so se malo časa. Za predsednika so si izbrali g. Jožefa Farkaša, posestnika v Iljaševcih pri Sv. Križu na Murskem polju.

G. predsednik prečita med splošno pozornostjo pravorek, ki se glasi: Porotniki so vprašanje, ali je Zebot kriv, da je objavil omenjeni dopis, žalil Feliksa Koemuta, zanikali z vsemi 12 glasovi. Obtoženec je bil nato oproščen, a Koemut je obsojen na plačilo vseh stroškov.

Politični ogled.

Kraljevina SHS. Za veliko-nočne praznike so se mudili doma skoro vsi poslanci in v Beogradu ni bilo opaziti pravega političnega gibanja. Regent je med prazniki podpisal ukaz o imenovanju dveh novih ministrov iz vrst muslimanov in samostojnega mesarja Pucelja za poljedelskega ministra. Novi ministri so prisegli večeraj ter prevzeli ministrske posle. Muslimanski klub, s katerega delovanjem niso zadovoljni bosanski volilci, se poteguje na vso moč, da mu izplača vlada čim preje na račun davkoplačevalcev eno milijardo in 200 milijonov kot odkupnino za turško veposest. Ustavni odbor se bo zopet sestel 5. aprila. V času počitnic ustavnega odbora se trudijo vladne stranke, da bi poravnale med seboj spor radi upravne razdelitve države.

Italija. Italijanski politiki so mnenja, da pride do razpusta italijanske zbornice ter do novih volitev, ker je cela Italija potopljena v kruto maščansko vojno, preživlja prehranjevalno krizo in je v velikih gospodarskih stiskah.

Nemčija. V Nemčiji so bili izbruhnili v zadnjih dneh hudi komunistični nemiri, izgrede ter poboji. Delavstvo je štrajkalo, se nasilnim potom polasčalo tovarn in ogrožalo javni mir in red. Ostremu nastopu vlade se je posrečilo, da je z oboroženo silo zatrla uporno gibanje. Komunistično delavstvo se je po večini pomirilo in vrnilo na delo.

Madžarska. Casopisje prinaša vest, da se je pojavil za Veliko noč v Budimpešti bivši cesar Karol, ki je obiskal ogrskega državnega upravnika Horthyja. Na pritisk Horthyjev in voditeljev madžarskih političnih strank je Karol zopet ostavil Budimpešto. Madžarsko preprosto ljudstvo ni niti zvedelo o Karlovem obisku.

Grška in Turčija se že lasata med seboj v Mali Aziji. Tokrat baje Grki zmagaajo in so že nekoliko potisnili nazaj Turke.

Rusija. Ruski boljševiški vladi se je posrečilo, da je zatrla upor mornarjev v Kronstadtu. Sedaj so pa izbruhnili upori proti sovjetskim v Kazanu, Beli Rusiji in v pokrajinah krog Odese. Važno mesto Odese je v rokah ter posesti upornikov.

Tedenske novice.

Predsednik kluba samostojnih, mesar Pucelj se je hotel za Velikonoč odpeljati iz Beograda v domovino, a se mu je namignilo od merodajne strani, naj ostane v Beogradu. Tako poroča liberalno „Jutro“, mi vemo da po menja oni namig Pucelja od merodajne strani od vlade obljubljene izvoznice, katere je lahko g. Pucelj pobasal v svoj mesarsko samostojni žep bolj neopaženo, ker ob Velikonoči niso prazni nanj poslanci iz opozicije. G. Pucelj bo lahko sekal izvozniciarsko pi ruhe v domovini ob kakšni poznejši priliki.

Sumljiva hvala. „Slovenski Narod“, glasilo liberalnih dohtarjev, fabrikantov in veletrgovcev, je prinesel laskavi življenjski samostojnega ministra Pucelja. Liberalni slavospev voditelju samostojnih „kmetov“ je tako sumljiv in značilen, da se bo njegovemu vplivu le malokateri poštenjak na deželi odtegnil. „Narod“ piše: Slovenska javnost (liberalna; op. uredn.) bo vstop poslancev Samostojne kmetijske stranke v vlado pozdravila z odkritim zadoščenjem (!), ker je to jamstvo, da je pri nas za vedno odklenkalo „klerikalnemu gospodstvu“. Da, odklenkalo je za nekaj časa poštenosti, pravice in slovenski avtonomiji, toda prišel bo čas, ko bodo legli današnji mogotci v političen grob in takrat bodo govorili tisti, ki so danes izpostavljeni zasmešanju!

Vstop samostojnih v deželno vlado. Beograjski list „Jugoslovenski Pijemont“ poroča, da sta dr. Vošnjak in Pucelj obiskala ministrskega predsednika Pašića, s katerim sta se posvetovala glede izpopolnitve ljubljanske deželne vlade. Na tem posvetovanju so ugotovili, da lahko dobi Samostojna kmetijska stranka z ozirom na „sorazmerno njeno večino v Sloveniji“ vse štiri izpraznjene poverjeniške stolčke. „Slovenski Narod“ ki je pa bolj poučen, zatrjuje, da bo dr. Baltić ostal na svojem mestu kot predsednik, pač pa bodo preobrazili vlad, v Ljubljani tako, da bodo prišli samostojneži do toliko zaželenih korit. Pucelj minister, par zagriženih samostojnežev v deželno vlado, — pa bo vseh križev in težav kmetijskega ljudstva konec!

Samostojni poslanec g. Urek si je začel staviti novo hišo v teh časih strašne druginje, ko lahko zidajo edino le milijonarske banke. Dolar Urek ni bil poslanec, si ni mogel postaviti nove hiše tudi v časih, ko je bila zidava postopaj dokaj po ceni, sedaj v največji druginji pa si stavi palačo. Pripomniti moramo, da so šli samostojni v vlado pod pogojem, da jim je ministrski predsednik Pašić zagotovil precej izvoznice, katerih je gotovo postal deležen tudi g. Urek, da sedaj lahko zida. Pred volitvami je Urek objubil, da se bo potegoval za znižanje davkov, za zboljšanje kmetijskih bremen, sedaj se pa poslužuje samostojnega izvozniciarstva, da si zida hiše, ne drugim, ki so ga volili, ampak sebi! Urekova politika je boj za žepno pravdo! Urekova nova hiša bo odprla marsikateremu samostojnežu oči.

Nesramno koritstvo. Odkar so demokraciji in radikalcem v Beogradu na vodilnih mestih, cvete njihovim prišastem-verižnikom bujna pšenica nesramnega koritstva. Zagrebški „Jutarnji list“ poroča, da so imeli demokratski in radikalni poslanci nedavno posvetovanje, kako naj se razdeli živina, ki jo je država dobila na račun vojne odškodnine od Nemčije. Nemci so za časa vojne odvedli iz Srbije ogromne množine živine, katero morajo po določenih mirovne pogodbe vrniti. Višek nesramnosti pa je, da odločajo mogočne politične stranke o tej razdelitvi, ne pa država, ki je v to poklicana.

Zborovanje bosanskih kmetov. Dne 28. t. m. se je vršilo v Sarajevu veliko zborovanje bosanskih kmetov, ki so z ogorčenjem obsodili sporazum vlade z muslimani, osobito pa sedanji način reševanja agrarne reforme. V imenu srbskih zemljeradnikov so govorili gg. Avramović, Lazić in Komadinić. Sprejela se je resolucija, v kateri ugovarjajo zborovalci najodločnejše proti postopanju demokratsko-radikalne vlade, ki je iz političnih nagibov obremenila ljudska ramena z ogromno svoto 300 milijonov dinarjev. Tako delajo bosanski zemljeradniki, ki se ne marajo vdinjevati liberalni, protiljudski vladi. Cisto drugače naši samostojneži. Oni podpirajo demokratsko-radikalno gnolobo na našem državnem telesu s svojo izdajalsko politiko.

Minister dr. Kukovec in invalidi. Odkar je minister socialne politike „mili“ nam dr. Kukovec, so začeli zopet iz „Jutra“ deževati na invalide poročila o odobrenih invalidnih naredbah. Socialno za vse pravični minister dr. Kukovec bo vse odredil, odobrili ter zagurali — finančna oblast pa ne bo izplačala invalidom zopet niti fika.

Protiverska nakana. Sedajna protiverska vlada, v kateri sedijo tudi naši samostojneži, je izdelala upravnega peklenski načrt, kako zaslužiti katol. Cerkev in duhovščino v Jugoslaviji. Res bedno gmotno stanje katoliške, a se pa tudi druge nekatoliške duhovščine nanerava urediti tako, da bi država vzdrževala duhovščino in cerkve, zajedno bi pa država zasegla cerkveno premoženje ter bi tudi pobirala cerkvene davščine in pristojbine od cerkvenih obredov, kot pogrebov, maš, porok itd. Kam pes tace moli, je očitno. Duhovniki bi postali nekaki dr.

žavni uradniki, vera in cerkev bi postala državni monopol, kot n. pr. sol, tobak itd. Na ta način bi izgubil duhovniški poklic vsak višji nadnaravni značaj in cerkev bi se ponižala v poslušno dekle države, duhovniki bi pa morali postati pokorni in poslušni hlapci države. Namen te protiverske nakane je očividno, kajti ljudstvo br se od take cerkve, ki nosi na čelu uradni pečat, ravno tako izogibalo, kakor se sedaj izogiba davkarje in sadišča.

Socijalisti in komunisti bodo odslej za naprej nastopali pri nas v Jugoslaviji kot dve med seboj strogo ločeni stranki. Zastopniki jugoslovanske socialne demokracije so se zbrali 29. marca v Beogradu in sklenili odcepitev socijalistične stranke od komunistov.

Dr. Korošec v Dubrovniku. 18. t. m. je odpotoval naš voditelj in načelnik Jugoslovanskega kluba, dr. A. Korošec, iz Splita v Dubrovnik, kjer se vrši sestanek zaupnikov Hrvatske ljudske stranke.

Poslanec Vl. Pušenjak je govoril dne 23. t. m. na zborovanju skupine Jugoslovanske strokovne zveze na Cvenu o programu te organizacije in o razmerju med kmetom in kmetiskim delavstvom, dne 24. t. m. pa na zborovanju SKZ istotam o strankah in občinskih volitvah.

Šoštanski okraj. Na Velikonočni ponedeljek sta se vršila dva dobro obiskana shoda SKZ v St. Janžu na Vinski gori in v Šmartnu pri Velenju. — Na obeh shodih je poročal poslanec Vlad. Pušenjak.

Shodi v rogaškem okraju. Poslanec Vl. Pušenjak poroča dne 3. aprila zjutraj na shodu v Žetalah, popoldan v Stopercih, dne 4. aprila zjutraj v Rogatcu, popoldan pri Sv. Križu na Slatini (zborovanje zaupnikov iz celega okraja).

Vkljub temu, da so naši poslanci že večkrat posredovali radi slabe prehrane in slabega ravnanja z vojaki, zlasti s Slovenci in proti temu, da se Slovenci pošiljajo v Macedonijo i.t.d., se razmere v t.m. oziru še niso veliko ali pa prav malo zboljšale. Raditega navzoči zborovalci KZ v Kozjem najodločnejše protestirajo proti temu, da se naši sinovi pošiljajo v Macedonijo. Zahtevamo od gg. poslancev, da zastavijo pri vladi, zlasti pri vojnem ministru vse svoje moči, da se slovenski fantje s slovenskimi častniki izobražujejo na slovenski zemlji v domovini.

„Cvetkovec“. Pod tem naslovom prinaša socijalistični „Ljudski glas“ v svoji 12. števil. z dne 23. marca nesramen napad na naše obče spoštovane može in občinsko upravo. Sicer ne maramo nikogar zagovarjati, ker je popolnoma odveč, kajti kdor osebno pozna napadence, ta ve, kako podla in surova podtikanja so v označenem dopisu navedena. Na katerem vrtu so vzcvetele dotične cvetke za „Ljudski glas“ ne bo težko uganiti. Pripomnim le, da je to tisti vrt, kjer kraljuje malovredni Senica ter druge slične ptičke kot Sova, Kukovec, ako se še prideneta Medved in Vuk, imamo celo menezarijo. Semkaj tudi spada ex-automobilist Krischanitsch, ter sicer majhen, toda drugače precej visok Jakec Rižnar. Ali mar naj ti ljudje dobe občinsko upravo v roke?

Resen opomin staršem in vzgojiteljem celjskih otrok! Po celjskih ulicah se opaža, da otroci, katerih se mora smatrati še za šoloobvezne, prosjajo okoli mimogredajočih ljudi. Opozarjamo vse merodajne faktorje, kakor tudi policijo, da to preprečijo. Če hočemo vzgojiti pošteno in delavno mladino, ni prosjačenje podlaga temu, kajti otrok, ki se v mladih letih navadi prosjati in živeti takorekoč na račun drugih, ne bo nikdar dorasel v delavnega moža, ampak bo hotel le živeti na lahek način. Resno delo mu bo popolnoma tuje. Ni čuda potem, če se polnijo ječe in prisilne delavnice z mladino. Posebno policija bi morala v tem oziru posvečati večjo pozornost in vsakega otroka, ki prosjači, spočiti.

Nevarno obolela sta: pred. g. Konjiški arhidijakon Hrastelj in vlf. g. župnik Heber iz Spodnje Poljskave.

Sokolska „skrb“ za „naraščajočo“ iz Sv. Lenarta v Slov. gor. smo dobili veselo vest, da je izginila sestra Sokolica zavsem neopaženo v Nemško Avstrijo, kjer bo pričakala rojstvo našega debudnega Sokoliča. Ker smo oboje

Janili že svoječasno sličen slučaj, se javnost naj veselila nad skrbjo, ki jo goji naše sokolstvo za svoj naraščaj. Le naprej, da bodo napolnjevali vrste naraščaja „čistokrvni“ Sokolčki!

t Vztrajen samomorilec je brez dvomno 22 letni delavec Karel Korbi iz Pobrežja pri Mariboru, ki se je na velikonočni pondeljek vrgel radi nesrečne ljubezni na železniškem mostu v Mariboru pod prihajajoči vlak, ki mu je odrezal obe nogi. Ker mu je bilo to premalo, se je splazil do ograje mosta ter se spustil v Dravo. Padel je na sipino pod mostom, kjer je umrl vsled izkrvavljenja. Proti jutru so našli njegovo truplo ter ga prenesli v mrtvašnico.

t Tovarna zgorela. V noči od velike sobote na Veliko noč je izbruhnil požar v tovarni za vžigalice v Rušah. Požar je upepelil tovarno. Sumi se, da je nastal požar vsled zanikarnosti pri električni napeljavi. Skoda znaša nad milijon kron. Obžalovanja vredni so v tovarni zaposleni delavci, ki so brez služka. Lastniki tovarne so Pogačnik, Viktor Glaser in drugi.

t Za slovensko besedo — kľofuto! Kakšen duh vlada zdaj v koroških šolah, priča tale značilen resničen dogodek: Otroka ni bilo v šolo, ker je šel k pogrebu. Ko pride v šolo, ga učitelj vpraša (nemški seveda), zakaj je izostal. Otroci ne zna odgovoriti nemški in pove slovenski, da je bil pri pogrebu. Učitelj ga brez nadaljnjega udara v obraz. Nato ukaže otroku, da mora trikrat zaporedoma ponoviti: Ich war beim Begräbnis. — Koroška šola je Nemcem zopet brezobzirno sredstvo, da ubijajo v otroških slovenski čuti in vzgajajo janičarje.

t „Sprava.“ Nemci pravijo, da se morajo vsi Korošci objeti v bratski ljubezni. Kako delajo za to pravo dejanje, samo en slučaj, ki se je zgodil v bližini Vrbskega jezera. Zavednega Slovence so zvezali, posadili na voz, mu dali v vsako roko nemško zastavico in ga med kričanjem, zmerjanjem, zasramovanjem in pljuvanjem peljali v drugo vas. Prav zverinsko divjaštvo! Ko so se dovolj zdivjali, so ga v istem položaju peljali zopet domov. In ti ljudje nam govore o kulturi in nam očitajo Balkan, ljudje, ki bi se s spridom šli k afrikanskim divjakom učiti olike!

t Za celjskim starim gradom že cvetijo črešnje, breskve in celo tudi kruške.

t Čudne „smeti“. V Subotici (Vojvodina) je našel neki delavec, ki je pospravljaval osebne vagone I. razreda, med smetmi in odpadki v zmečkanem papirju 70 bankovcev po 1000 dinarjev. Zato zadevo se živahno zanima policija, ki je ugotovila, da vagon ni bil že dalje časa v prometu. Vsekakor čudne in dragocene smeti!

t Zivo srebro v Sloveniji. V okolici Vojnika je zasledil na svojih prostosledih Jurij Lužar živo srebro, kar je potrdila tudi državna cinkarna v Celju. Vse kaže, da je v globljih legah dobili razven živega srebra tudi cinobar. Ob deževju prihajajo tam iz zemlje kroglice živega srebra. Natančnejše preiskave bodo dognale množino živega srebra in cinobra in v koliki meri bi se dalo živo srebro dobavljati iz cinobra.

t Vzorna župnija je Sv. Miklavž nad Laškim! Kakor ni te župnije smikdar zastrupljaj s svojim smrdom. Ptujski „Stajerc“, tako tudi sedaj ne prihaja v to župnijo niti eden nasprotni časnik, čeprav so dve leti vsiljevali „Ljudski glas“ in „Kmetijski list.“ Ljudje imajo naročenih precej naših časnikov!

t Za naše vojne vjetnika, katerih je še dokaj raztrošenih po Sibiriji, se zanima naša vlada v Beogradu in je dovolila za prevoz teh revežev iz Vladivostoka v Jugoslavijo polmilijona francoskih frankov. Upamo, da bodo tokrat dospeli v domovino zadnji ujetniki, ki trpe in vzdikujejo že tako dolgo pod šibo ruskega boljševizma.

t General Wurm, znani branitelj Gorice, je umrl na Dunaju v starosti 61 let.

t Solnčni mrk bo dne 8. aprila tega leta. Trajal bo od 10. ure predpoldne do 1. ure popoldne. Videlo se ga bo po vsej Evropi.

t Iznajdba letala. V Dalmaciji je izgotovil tehnik Ante Gjurišić popolnoma novi model letalskega stroja, ki bi imel velike prednosti glede obsega, nosilnosti, varnosti i.t.d. Izumitelj se je obrnil do zrakoplovnega oddelka voj. ministrstva, ki naj bi mu dovolilo, da prouči na vojaških aparatih svojo iznajdbo. Pripravljen je, prepustiti državi vse tozadnevne načrte.

t Agrarna reforma na Slovaškem. Čehi so dosedaj razlastili veleposestva madžarskih plemičev v takem obsegu, da izgubijo: grof Palffy 165 tisoč hektarjev, Csaky 76.000, Zichy tisoč ha, Forgach 43.000, Andrassy 37 tisoč ha, Hadik 27.000 ha, Apponyi 4800 ha, Karoly 22.000 ha, Windischgrätz 10.000 na, Hunyadi 10.000 ha.

t Na Angleškem pohajkuje brez dela 1.375.490 oseb.

t Boljševiška Rusija in Turčija ste sklenili mir med seboj. Med Rusijo in Turčijo ostane stara meja. Turki odstopijo Rusom Batum, Rusi pa priznajo Turčiji Carigrad kot prestolico.

t Žalostna resnica. V Moskvi izhajajo listi: „Poročila“ — „Resnica“ — „Komunistično delo“ — „Ekonomsko življenje“ in — „Uboštvo.“ Hudomušneži so iz naslovov omenjenih listov sestavili sledeče: „Poročila“ vsebujejo „Resnico“, da je privedlo „Komunistično delo“ vse „Ekonomsko življenje“ Rusije v „Uboštvo.“

t Ne izseljujte se v Ameriko! — Naš konzulat v Ameriki je dal v preteklem letu 17.255 osebam potne liste za povratek nazaj v domovino, ker vlada v Ameriki velika brezposelnost. V tovarnah in skladiščih so ogromne množine tovarniških izdelkov nakupičene, tako, da je na stotine tovarn ustavilo vsako delo. Samo v državi N. Jork je sedaj čez 300.000 brezposelnih delavcev. Torej ne v Ameriko!

t Po Kitajskem še vedno razsaja lakota, ki je dosegla v nekaterih pokrajinah vrhunec prehranjevalne bede. Od lakote je pomrlo na Kitajskem že 50.000 oseb.

t Molitvenik za dekleta. Dobi se zopet „Hči Brezmadežne“, molitvenik za dekleta. Je to najbolj priljubljen molitvenik za Marijine družbenice in druga dekleta. Dekleta, sežite po njem, dokler je še dobiti. Naroči se v tiskarni sv. Cirila v Mariboru n stane s poštnino vred 36 K.

Gospodarstvo.

g Gospodarske resolucije, sklenjene na shodu Kmetijske zveze v Kozjem dne 19. marca, na katerem je govoril poslanec Krajnc: 1. Ker se graščinsko ozemlje po občinsko-agrarnem odboru v Kozjem krivično razdelilo, odločno zahtevamo, da okrožni agrarni urad v Mariboru razdelitev nemudoma v roke vzame in isto na licu mesta pravično razdeli. 2. Zahtevamo, da se carina na izvoz vina, živine, lesa in drugih pridelkov, katerih je v naši državi več kakor za lastno potrebo, zniža tako, da bo nam mogoče, z drugimi državami konkurirati. Isto tako zahtevamo, da se carina pri uvozu za one predmete, katere kmetje rabimo nujno, zniža. Zato pozivljamo naše poslance, da v tem smislu delujejo. 3. Ugovarjano in protestiramo proti načinu, da davčne oblasti izgotavljajo strankam za plačevanje davka le samo poštne položnice. Strankam se na ta način dela krivica, ker ne vedo, koliko plačajo zemljiškega, obrtnega ali cesebnodohodninskega ali sploh kakorčnegakoli davka. Prosimo naše gospode poslance, da vse potrebno ukrenejo, da bodo davčne oblasti izgotavljale davčne knjižice vsaki stranki in da se v knjižice vpisuje, koliko plača ta ali ona stranka enega ali drugega davka. Nadalje zahtevamo, da se davki za celo državo izenačijo.

g Državni proračun. Kakor zatrjujejo v političnih krogih, ne bo smel proračun presegati svoto 5 milijard dinarjev. Prvotno je finančni minister Kumandl govoril o 8 milijardah.

g Upravičene pritožbe. Kmet iz slovenjgraške okolice nam piše: Dne 18. marca t. l. se je vršil v Slovenjgradu živinski sejm, ki je bil zelo številno obiskan. Na sejmu so prignali zelo veliko goveje živine. Za kilogram žive teže so ponujali od 10 do 15 kron

kar nikakor ne odgovarja neznosnim davčnim bremenom, ki tarejo naša kmeta, še manj pa odgovarja neverjetno visokim cenam za razne potrebščine, katere si mora naše ljudstvo kupovati. Le upravičeno bi bilo, ako bi se nastavile za našo govejo živino take cene, ki bi odgovarjale sedanji draginji in visokim davkom.

g Našim poljedelcem je darovala Anglija 14 vagonov poljedelskega orodja, ki so že dospeli na beograjski kolodvor. Sedaj smo pa res radovedni: Kako bo razdelil te darove novi poljedelski minister — mesar Pucej?

g Lesna industrija je začela po celi Jugoslaviji znatno zaostajati, ker ne da vlada na razpolago zadostnega števila vagonov za izvoz. Radi tega malomarnega postopanja vlade so pa sklenili lesni industriji, da bodo odpustili 7000 delavcev. Ko je bil se dr. Korošec prometni minister, se ni dogajalo kaj takega!

g Padanje vinskih cen. Vinogradniki v ptujski okolici so bili prisiljeni, da znižajo vinske cene, ker imajo precejšnje množine vina neprodane. Tako n. pr. se dobi v Ptujju liter dobrega vina za 16—24 K. Prepričani smo, da je to padanje vinskih cen le samo tretočno, kajti z našimi izboji mi vini se pač ne more nobena država, najmanj pa Italija, kosati. Zato vemo, da ukrene država vse potrebno, da bodo naša svetovno znana izborna vina brez ovir in zaprek zopet prišla na svetovni vinski trg, da se našim vinogradnikom na ta način ohrani ta skoro edini vir dohodkov.

g Razne tržne cene: 1. Mlinski izdelki: pšenična moka banatska 00 z 17 K kg, domača 0 17 K, za kuho 1-2 16 K, za kruh 5 14 K, zdrob 18 K, otrobi 4.50, koruzna moka zdrava K 6.50, koruzni zdrob zdrav 7.50, ajda-va moka Ia 16 K, kaša ječmenova K 9.50, ječmenova moka 9.50, lanene tropine 6 K, prosena kaša 8 K liter. 2. Deželni pridelki: ajda 9 K, oves 4.60 K, koruza zdrava 5.40, defektna 4.50. 3. Meso in špeh: goveje meso 26 do 28 K, bržola 32, teletina 24—26, telečji zrezek 34 K, špeh 52 K. 4. Perutnina: kokoši 30—50, petelini 30—70 in jajca 2.20 komad. 5. Druge jestvine: čebul kg 6 K, fižol liter 6 K, orehi zrnje liter 24 K, krompir kg 3 K, regrat krožnik 2 K, oranže komad 2 do 4 K.

g Cene za oglje in bukov les v Nemčiji. V Nemčiji stane sedaj meterski stot bukovega lesa 150—160 mark, ali v našem denarju 340—363 kron. Meterski stot bukovega oglja pa stane 204 naše krone. Pred vojno je stal v Nemčiji meterski stot bukovega lesa 6—7 mark, oglja pa 5 mark.

g Izprememba pisemskih pristojbin za pošiljke iz naše države v inozemstvo. Od 1. aprila t. l. je plačevati za pisemske pošiljke iz naše države v inozemstvo, te-le pristojbine: pisma do 20 g 1 dinar, preko 20 g za vsakih 20 g 50 par, dopisnice 50 par, dopisnice z odgovorom 1 dinar, tiskovine za vsakih 50 g 20 par, ekspresnina 2 din. priporoka 2 dinarja.

g 80 kronski bankovci. Listi poročajo, da bo Narodna banka zamenjavala 80 kronske (20 dinarske) bankovce do 30. aprila in ne marca, kot so to nekateri listi napačno poročali.

g Bankovci po 1 dinar. V promet pridejo sedaj novi bankovci po en dinar. Na teh bankovcih se je vrnila pomota na ta način, da je v besedi kruna v cirilici prišla črka u pred črko r. V kljub tej pomoti so ti bankovci polnovejavni, kajti besedice v latinici je popolnoma pravilno.

g Vrednost denarja. Ameriški dolar stane 139.50—140.50 naših kron. Za 100 avstrijskih kron plačaš 21—21.50 naših kron. Francoski frank stane 9 K 70 do 9 K 90 naših kron. Za 100 nemških mark plačaš 224—226, za 100 čehoslovaških kron plačaš 181 in za 100 laških lir 553—555 jugoslovanskih kron.

g Poljedelci, pozor! Razne prve vrstne poljedelske stroje iz mirovne dobe, kot vile, mlatilnice, žitne čistilne mline, slamoreznice, drobilne mline, razne brane, motorne in parne stroje, koruzne sejalne stroje itd. ima v veliki zalogi tvrdka Ivan Hajny, Maribor, Aleksandrova cesta 45. Več o tem v insertnem delu lista.

Širite naše liste!

Dopisi.

Iz Crešnje pri Konjicah. Dan 6. marca, to je 6. nedelja v postu, je bil za tukajšnje župnijo velepomembni dan. Ob 8. uri zjutraj sta se dvignila vpricho mnogobrojne množice vernega ljudstva iz domače in sosednih župnij dva nova bronasta zvonova v stolp tukajšnje cerkve Marije Device. Ob 10. uri sta zvana že zapela. Verno ljudstvo je bilo ginjeno do solz. Vojska je vzela tukajšnji cerkvi od štirih zvonov tri. Ostal je samo eden, že poškodovan zvon, kateri je kmalu počil. Tako je bila župnija celi dve leti brez zvonov, pač dolgi veliki petek. Zvonova sta delo strojnih tovarn in livarn v Ljubljani; vilita sta iz prvovrstnega bronu, kar priča srebrnočisti glas zvonov. Glavna glasova zvonov, kot tudi stranski glasovi so popolnoma čisto zadeti, tako da zaslužita zvonova res oceno, da predstavljata umetniško delo zvonarske obrti. Pisec teh vrstic je veliko zvonov v Sloveniji pregledal in preskusil, a tako čistega in natančno ubranega glasu imajo, oziroma so imeli, zvonovi le v redkih slučajih. To so čutili tudi romarji, kateri so prihiteli na to slovesnost k cerkvi Marije Device v Crešnjicah. Vsi so bili prijetno presenečeni od ubranega petja zvonov.

Sv. Miklavž nad Laškim. Dne 20. marca je bil pri nas zelo dobro obiskan shod Kmetijske zveze. Izvolil se je nov odbor. Zborovalci so odločno protestirali proti sokolizaciji šol in kulturnemu boju. Zahtevali smo tudi, da vlada skrbi za to, da se znižajo cene za usnje in podplate, ker so cene za sirove kože padle v precejšnji meri že v decembru.

Planina. Umrla je 16. t. m. blaga gospa Neža Pintar, gostilničarka na Planini. V njeni hiši so se vršili večkrat tepe, in včasih tudi burni shodi Kmetijske zveze. N. p. v m. l.

Planina. Na cvetno nedeljo je prišel mehkoroki in jezikožuljavi gosp. kmet Urek v St. Vid poročat o svojem mukoplnem delovanju za kmeta in pripravljati svojo zvesto samostojno čredo za občinske volitve. Na shod pri Matiju Centriku so bili povabljeni le zanesljivji njegovi pristaši, ki jih je pa bilo pičlo malo. Je res težavno navduševati kmete za sokolizacijo šole, za poddrževanje advokatov in za kancelarparaf. Iz Planine sta priromala na sestanek cekmošter Fr. Ravtar in ubožničar in tobakar Nikolaus Treffner. Pomilujemo zares gospoda župnika na Planini, da trpi tako vnetega samostojneža za cerkvenega ključarja. Nič bolje se zaupni stanek ni obnesel popoldne na Planini.

d Dobova. Gospod Urek, ki so že navozili kamenje, da si bodo postavili lepo hišo, so govorili tukaj na prvem shodu, da hočejo hmetu pomagati: Mi jim verjamemo, da kmetu pomagajo, a ta kmet je Urek iz Globokega. Njegovo ime se rabi pri nas za smešnico, ker odkar je poslanec, noče več slišati od svojih obljub; tudi tako pobožen ni več. Ni čudno tedaj, če se kmetje s takim veseljem zopet oprijemajo naše stare Kmetijske zveze.

Dobova. Svoj čas je bila razkrita bot boljševiška fara, ker so fantje razobesili majnika rdeč mlaj, na da bi vedeli, ali celo mislili s tem foga žaliti. No, če pride sedaj kdo v Dobovo, tedaj lahko vidi, da je morda drugje več boljševizma, kot pa tukaj, kjer je ob praznikih lep mir in v cerkvi enako. Tudi požarna bramba se kaj lepo razvija.

Brežice. Odborniki naše liberalne posojilnice so prepustili socialistom iz Trbovelj dvorano v Nar. domu za veselico. Ne vemo, ali so to storili na zahtevo liberalne Zveze v Celju, ali iz prepričanja, da mora kmetijski denarni zavod iti na roko socialistom. V krogu naših narodno zavednih meščanov in okoličanov se splošno zahteva, naj se ustanovi nova posojilnica, v katero bodo voili krščansko misleči narodni možje, v liberalni posojilnici pa so naj še naprej dr. Sticker, dr. Korošec in njih podrepaniki bratijo s socialisti. Bratstvo v bivšimi nemškutarji, sedaj socialisti, je — velenarodno delo v korist našega kmetijskega ljudstva, koga denar upravlja naša liberalna posojilnica.

J. N. Sostarič
1-8 Maribor, Gosposka ulica 5. 244